

Duration- 3 Hours

Total Marks – 100

- N.B-
1. All questions carry equal marks.
 2. Attempt any four questions
 3. Cite relevant case laws.

1. Discuss the scope, limitation and safeguards of preventive detention laws provided under article 22 of Indian constitution with recent judicial trend.
2. Critically analyse the justiciability of a President's power to suspend fundamental right under article 19 of Indian constitution on declaration of emergency in India.
3. Discuss in detail the consequences of proclamation of emergencies in the year 1962, 1965 and 1970 in India.
4. Discuss the nature and scope of COFEPOSA and other legislations to curb economic offenders in India with the help of landmark judicial decision in India.
5. Evaluate the contributory role played by state for the protection and promotion of human rights of women and children in India in the light of legislative and judicial dimension.
6. Write short notes on:
 - a. Martial law
 - b. Due process and special legislation
7. Write short notes on:
 - a. Unorganized labour
 - b. Special courts and tribunals

[Time: 3 Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. Answer **any four** questions.
 2. All questions carry equal marks.
 3. Cite relevant case laws where necessary.

Q.1 Discuss the nature and scope of safeguards against Preventive Detention [25]
laws enshrined under Indian Constitution in the context of statutory enactments with the help of recent judicial decisions in India.

Q.2 a) Critically evaluate the role of COFEPOSA in curbing economic [25]
offences.

b) TADA: Implications on Human rights in the light of comments of NHRC.

Q.3 Define the concepts of 'Security of the State' and 'Public order.' Critically [25]
analyse Article 358 of Constitution of India with reference to Right to Freedom under Article 19 in case of proclamation of emergency.

Q.4 Critically analyse the changes brought by the Constitutional (Forty-fourth [25]
Amendment) Act, 1978 with the help of Judicial decisions in India.

Q.5 Discuss in detail the Constitutional philosophy for the protection of human [25]
rights of disadvantaged sections in society in the light of notion of Judicial activism in Indian Legal System.

Q.6 Write short notes on :- [25]
a) 1975 Emergency and its effects
b) Human Rights of Women

Q.7 Write notes on the. [25]
a) Position of pre-Constitutional laws under Indian Constitution
b) Emergency detention vis a vis civil liberties in England

मराठी रुपांतर

[वेळ: ३ तास]

[गुण: १००]

- सूचना: १. कोणतेही चार प्रश्न लिहा.
 २. सर्व प्रश्नांचे समान गुण आहेत.
 ३. उत्तरादाखल योग्य न्यायनिर्णय लिहा.

- प्र.१ भारतातील अलीकडे न्यायालयीन प्रवृत्तीच्या मदतीने सर्व घटनात्मक, अधिनियमाच्या संदर्भात भारतीय [२५]
 घटनेत नमूद केलेल्या प्रतिबंधात्मक अटकेच्या कायद्याचे स्वरूप व व्याप्ती यावर चर्चा करा.
- प्र.२ अ) आर्थिक गुन्हेगारांना आळा घालण्यासाठी कोफेपोसा कायद्याचे भूमिकेचे गंभीरपणे मूल्यांकन करा. [२५]
 ब) टाडा : राष्ट्रीय मानवी हक्क आयोगाच्या टिप्पणीच्या आधारे मानवाधिकारांवर होणारे परिणाम.
- प्र.३ 'सार्वजनिक सुव्यवस्था' आणि 'राज्याची सुरक्षा' या संकल्पना परिभाषित करा. आपातकालीन घोषणा [२५]
 झाल्यास कलम १९ च्या अन्वये स्वातंत्र्याच्या अधिकाराच्या संदर्भात भारतीय राज्यघटनेतील कलम
 ३५८ चे विश्लेषण करा.
- प्र.४ भारतातील न्यायालयाची निर्णयांच्या मदतीने ४४ व्या घटनात्मक तरतुदीचे अधिनियम, १९७८ मध्ये [२५]
 केलेल्या बदलांचे गंभीरपणे विश्लेषण करा.
- प्र.५ भारतीय कायदेशीर प्रणालीतील न्यायिक कार्यक्षमतेच्या प्रकाशात समाजातील वंचित घटकांच्या [२५]
 मानवी हक्कांच्या संरक्षणासाठी असणाऱ्या तरतूदींचे वर्णन करा.
- प्र.६ खालील टिपा लिहा. [२५]
 अ) १९७५ आणीबाणी: परिणाम
 ब) स्त्रियांचे मानवी अधिकार
- प्र.७ खालील टिपा लिहा. [२५]
 अ) भारतीय राज्यघटनेअंतर्गत पूर्व घटनात्मक कायद्याची स्थिती
 ब) इंग्लंडमध्ये नागरी स्वातंत्र्याशिवाय नजरकैद कायदे
